

Cijfers ICB-sector 1ste trimester 2020

Brussel, 14 augustus 2020

« Ondanks de impact van de Covid-19 pandemie op het netto actief behielden de beleggers het vertrouwen in de Belgische fondsenmarkt.

Aanzienlijke daling van het totaal beheerd vermogen in de eerste 3 maanden van 2020 bijna volledig ten gevolge van koersverliezen in de onderliggende activa. »

Johan Lema - Voorzitter BEAMA

Samenvatting

De Belgische fondsensector kende tijdens het eerste kwartaal van 2020 een daling van 13,0 % door toedoen van koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa ten gevolge van de impact van de Covid-19 pandemie op de wereldeconomie en de financiële markten. Eind maart 2020 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 191,1 miljard EUR.

De eerste tekenen van de impact van de Covid-19 pandemie op de Belgische fondsensector tekenden zich af in de maand februari. Gedurende de maand maart manifesteerde de impact zich het sterkste.

Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in vastrentende effecten noteerde een stijging van 4,5 % gedurende het eerste trimester van 2020. Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in niet-vastrentende effecten, zoals gemengde fondsen en aandelenfondsen, daalde tijdens deze periode met 17,3 %.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de pensioenspaarfondsen een daling van 2,4 miljard EUR gedurende de periode januari – maart 2020. De aandelenfondsen kenden de grootste absolute daling van hun netto actief tijdens het eerste trimester van 2020 en dit enerzijds door koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa en anderzijds door netto terugbetalingen. De monetaire fondsen kenden als enigste fondscategorie een stijging van hun netto actief tijdens het eerste trimester van 2020 en dit door toedoen van belangrijke netto inschrijvingen gelinkt aan portefeuilletechnische tussenkomsten.

Prognose tweede kwartaal 2020

De voorlopige indicaties voor het tweede kwartaal van 2020 wijzen op een merkbaar herstel van het netto actief van de Belgische fondsensector.

Belgische fondsenmarkt¹

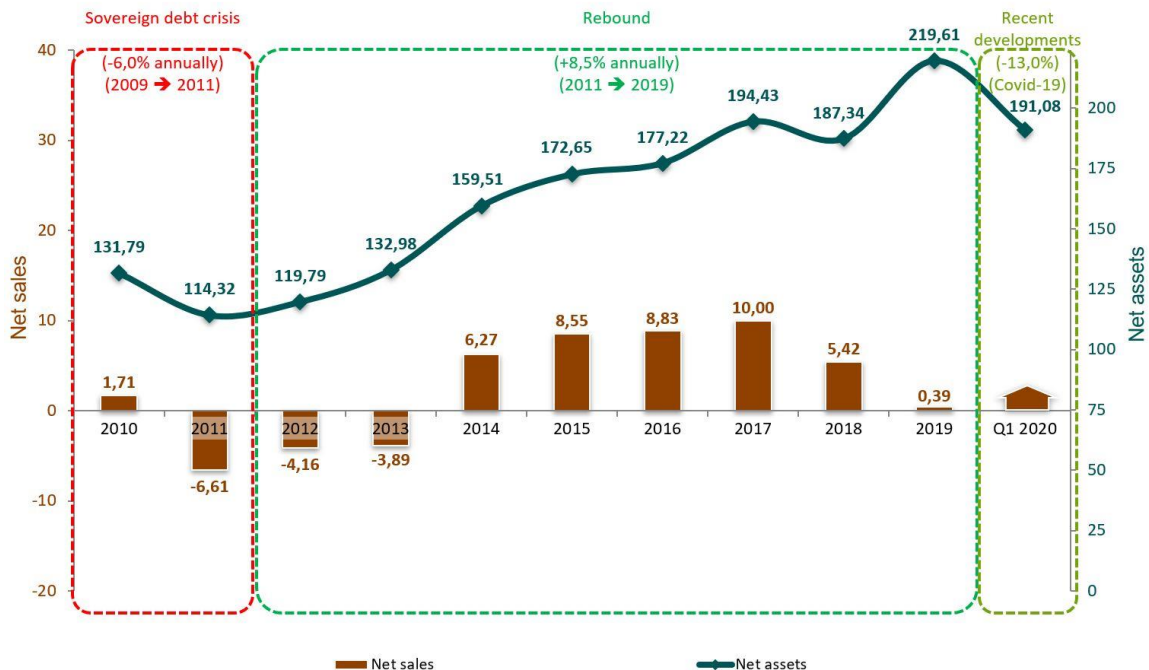
De Belgische fondsenmarkt wordt gedefinieerd als ‘het in België openbaar verdeeld netto actief van fondsen naar Belgisch en buitenlands recht’. Hierbij rapporteert BEAMA over alle aandelenklassen van de openbare fondsen die in België gecommmercialiseerd mogen worden.

Onderzoek van BEAMA toont aan dat de netto activa van de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen gedurende het eerste kwartaal van 2020 met 28,5 miljard EUR, ofwel 13,0 %, daalden. Hierdoor vertegenwoordigden de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen eind maart 2020 191,1 miljard EUR.

De daling van de Belgische fondsenmarkt gedurende de periode januari – maart 2020 wordt voornamelijk verklaard door de negatieve marktevoluties die optraden tijdens deze periode ten gevolge van de impact van de Covid-19 pandemie op de wereldeconomie en financiële markten. Deze negatieve marktevoluties hebben geleid tot een waardedaling van de onderliggende activa van de fondsen.

Evolutie van de Belgische fondsenmarkt gedurende het laatste decennium

¹ Conform de lijst van openbare instellingen voor collectieve belegging op de FSMA website.

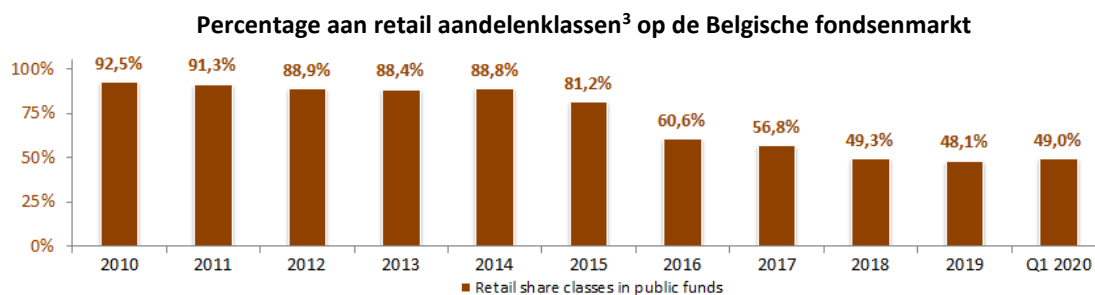
De voorlopige indicaties, waarover BEAMA beschikt, voor het tweede kwartaal van 2020 wijzen op een merkbaar herstel van het netto actief van de Belgische fondsensector.

Deze indicaties worden ook bevestigd in het recente [persbericht van de FSMA](#) ter gelegenheid van de voorstelling van zijn jaarverslag. Zo merkt de FSMA op dat, per begin juni 2020, de beleggingsfondsen standhouden ten opzichte van eind 2019. Dit komt doordat de terugval van het netto actief van de Belgische fondsen te wijten is aan de koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa van deze fondsen gedurende de maand maart (-16,0 %) en niet doordat er grote netto terugbetalingen zouden zijn. Gedurende het tweede kwartaal van 2020 werd al een groot deel van deze waardedalingen gerecupereerd.

BEAMA bevestigt deze analyse, namelijk: dat er een tijdelijke terugval was tijdens het eerste kwartaal van 2020 ten gevolge van waardedalingen opgetekend in de onderliggende activa en dat deze onderliggende activa zich terug herstellen tijdens de periode april – juni van 2020. Voorts was er op marktniveau geen uitstroom van beleggers tijdens het eerste kwartaal.

Op vlak van potentiële grote terugbetalingen heeft BEAMA alle medewerking verleent aan de FSMA om de situatie in de Belgische fondsensector te monitoren en dit zowel met het oog op de stabiliteit in de financiële markten als wat consumentenbescherming betreft. Hierbij werd de liquiditeit van de fondsen opgevolgd en voorzag de FSMA in bijkomende ‘liquidity management tools’ zoals ‘swing pricing’, ‘anti-dilution levy’ of ‘redemption gates’².

Op vlak van liquiditeit heeft de Belgische fondsensector de eerste impact van de Covid-19 pandemie alvast goed doorstaan. Alle uittredingen door beleggers uit Belgische fondsen die plaatsvonden in de eerste maanden van 2020 konden vlot afgehandeld worden.

² ‘Swing pricing’ en ‘anti-dilution levy’ zijn liquiditeitsmechanismen die ingezet kunnen worden als de financiële markten onder stress staan. Deze mechanismen werken in op de netto inventariswaarde (NIW) van een fonds door de extra kosten ten gevolge van instappen/uittredingen via een aangepaste NIW door te rekenen aan de betrokken beleggers. ‘Redemption gates’ vormen eveneens een dergelijk liquiditeitsmechanisme, doch dit werkt op de grootte van de orders. Door grote aan- of verkooporders te kunnen spreiden in de tijd, bekomen fondsbeheerders meer tijd om de onderliggende activa te verhandelen aan correctere prijzen.

³ BEAMA definieert retail aandelenklassen als zijnde aandelenklassen die mogen aangeboden worden aan particulieren, waarbij de minimale (initiële) inleg niet meer bedraagt dan 100.000 EUR en waarbij er geen bijkomende voorwaarden worden opgelegd door de beheerder van het fonds. Tijdens de eerste jaarhelft van 2016 werden zodoende technische verfijningen in de statistieken van BEAMA doorgevoerd.

Fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten, daalden de activa van de in België gecommmercialiseerde **obligatiefondsen** met 2,1 miljard EUR, ofwel 5,3 %, gedurende het eerste kwartaal van 2020 waardoor ze eind maart 2020 uitkomen op een bedrag van 36,8 miljard EUR.

Deze daling wordt grosso modo voor 90 % verklaard door de koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa en voor 10 % door de netto terugbetalingen.

De netto activa van de **monetaire of geldmarktfondsen** tekenden een stijging op van 4,0 miljard EUR, ofwel 95,2 %, gedurende de periode januari – maart 2020.

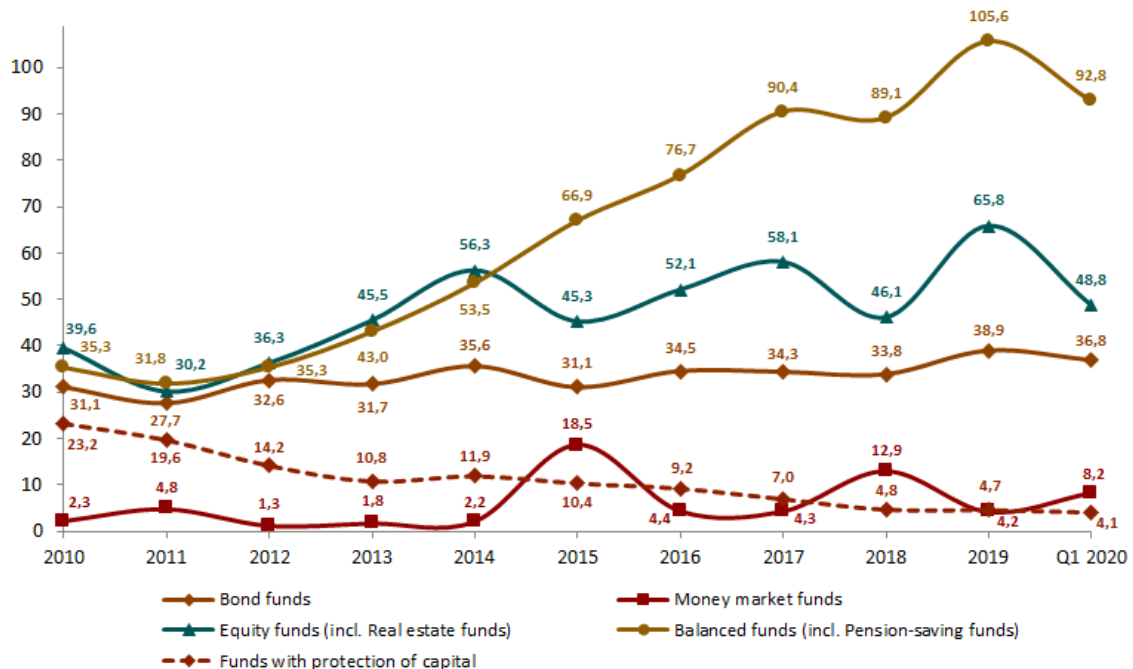
Deze stijging is voornamelijk het gevolg van een technische tussenkomst in de portefeuilles van gemengde dakfondsen. Immers, gegeven de negatieve marktbevingen tijdens het eerste kwartaal van 2020, teweeg gebracht door de Covid-19 pandemie, hebben vermogensbeheerders van dakfondsen hun onderliggende volatiele aandelenfondsen ingeruild voor stabiele monetaire fondsen. Anders gesteld, ten gevolge van de impact van de Covid-19 pandemie is de techniek van bodembescherming opnieuw toegepast door gemengde dakfondsen.

Fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten (zoals bv. aandelenfondsen) werden enkel dalende tendensen opgetekend gedurende het eerste kwartaal van 2020. Deze dalingen zijn voor 4/5de toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa en voor 1/5de aan netto terugbetalingen.

De activa in België van de **aandelenfondsen** daalden met 17,0 miljard EUR, oftewel met 25,8 %, in de periode januari – maart 2020. Deze daling is toe te schrijven aan een combinatie van koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa en netto terugbetalingen. Eind maart 2020 bedroeg het vermogen van de aandelenfondsen 48,8 miljard EUR.

Gedetailleerde evolutie van het gecommmercialiseerde vermogen gedurende het laatste decennium

De categorie van de **gemengde fondsen** (inclusief de pensioenspaarfondsen) tekende een daling van 12,8 miljard EUR, of 12,2 %, op tijdens het eerste kwartaal van 2020. Deze daling is nagenoeg volledig toe te schrijven aan koersverliezen die werden opgetekend door de onderliggende activa. Daarmee komt het gecommmercialiseerde vermogen van de gemengde fondsen per eind maart 2020 uit op 92,8 miljard EUR.

Deze fondsen kenden de voorbije jaren een toenemend succes en sinds 2015 vormen ze de grootste activa klasse. Door hun actieve asset allocatie zijn gemengde fondsen zeer geschikt voor het voeren van een risicospreiding-beleid in het kader van MiFID II: zij lenen zich uitstekend tot de afstemming van het product op het risicoprofiel van de cliënten.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de **pensioenspaarfondsen** een daling gedurende het eerste kwartaal van 2020 ten belope van 2,4 miljard EUR, of 11,5 %. De pensioenspaarfondsen vertegenwoordigden per eind maart 2020 een bedrag aan netto activa ten belope van 18,9 miljard EUR.

Tijdens het eerste kwartaal van 2020 tekenden de pensioenspaarfondsen netto inschrijvingen op ten belope van 14 miljoen EUR.

De **fondsen met kapitaalbescherming** kenden tijdens het eerste trimester van 2020 een daling van 0,5 miljard EUR en vertegenwoordigden eind maart 2020 een vermogen van 4,1 miljard EUR. Deze beweging is volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa.

Fondsen naar Belgisch recht

Openbaar verdeelde fondsen naar Belgisch recht

De openbare fondsen naar Belgisch recht waren eind maart 2020 goed voor een totaal beheerd netto actief van 142,8 miljard EUR. Op datzelfde ogenblik vertegenwoordigden de pensioenspaarfondsen hierin 18,9 miljard EUR, ofwel 1/8ste van de openbare fondsen naar Belgisch recht.

De berekening van de gemiddelde return van de pensioenspaarfondsen op jaarbasis per 31 maart 2020 levert volgend resultaat op:

- Op 1 jaar: -8,1 %
- Op 3 jaar: -2,0 %
- Op 10 jaar: +3,5 %
- Op 25 jaar: +6,0 %

BEAMA heeft een boordtabel omtrent pensioenspaarfondsen ontwikkeld die als bijlage aan dit persbericht is toegevoegd. Dankzij deze boordtabel worden op kwartaalbasis de kerncijfers rond derde pijler pensioenspaarfondsen en hun evolutie op een beknopte manier visueel weergegeven.

Niet-openbaar verdeelde institutionele fondsen naar Belgisch recht

Sinds de uitvoerings-KB's gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad van 18 december 2007, kunnen investeringsvehikels ontwikkeld worden op maat van institutionele beleggers en dit onder de vorm van "Institutionele ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming". Deze institutionele fondsen zijn niet-openbare fondsen die dienen aangemeld te zijn bij de FOD Financiën. Deze institutionele fondsen dienen niet verward te worden met de openbare fondsen met niet-retail aandelenklassen, die zijn aangemeld bij de FSMA.

Eind maart 2020 vertegenwoordigden de 127 institutionele compartimenten naar Belgisch recht 15,0 miljard EUR aan netto actief. Deze fondsen spreken vele institutionele beleggers aan, mede doordat zij diepgang geven aan de institutionele markten op het vlak van financiële activa en pensioenvorming.

Meer informatie:

Meer informatie kan worden verkregen via de **vertegenwoordiging voor BEAMA**, zijnde:

- Dhr. Johan Lema, Voorzitter BEAMA
(02 448 41 74 – johan.leva@kbc.be)

of via de **algemene perscontacten van Febelfin**, zijnde:

- Persdienst Febelfin
(02 507 68 31 – press@febelfin.be)

Deze en andere statistieken betreffende de ICB-sector, zijn beschikbaar op de website van de BEAMA (www.beama.be) onder de rubriek 'Statistieken'.

Belgian Asset Managers Association (BEAMA)

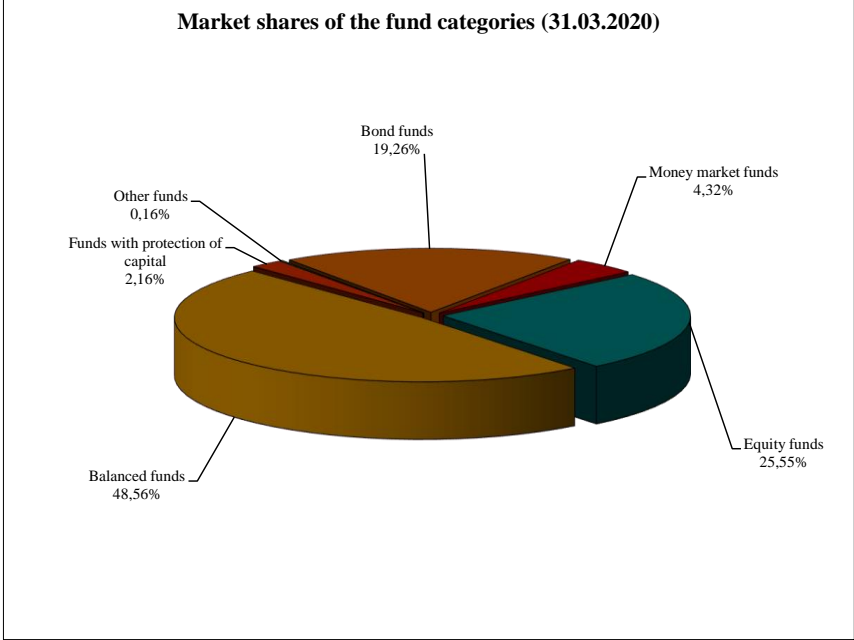
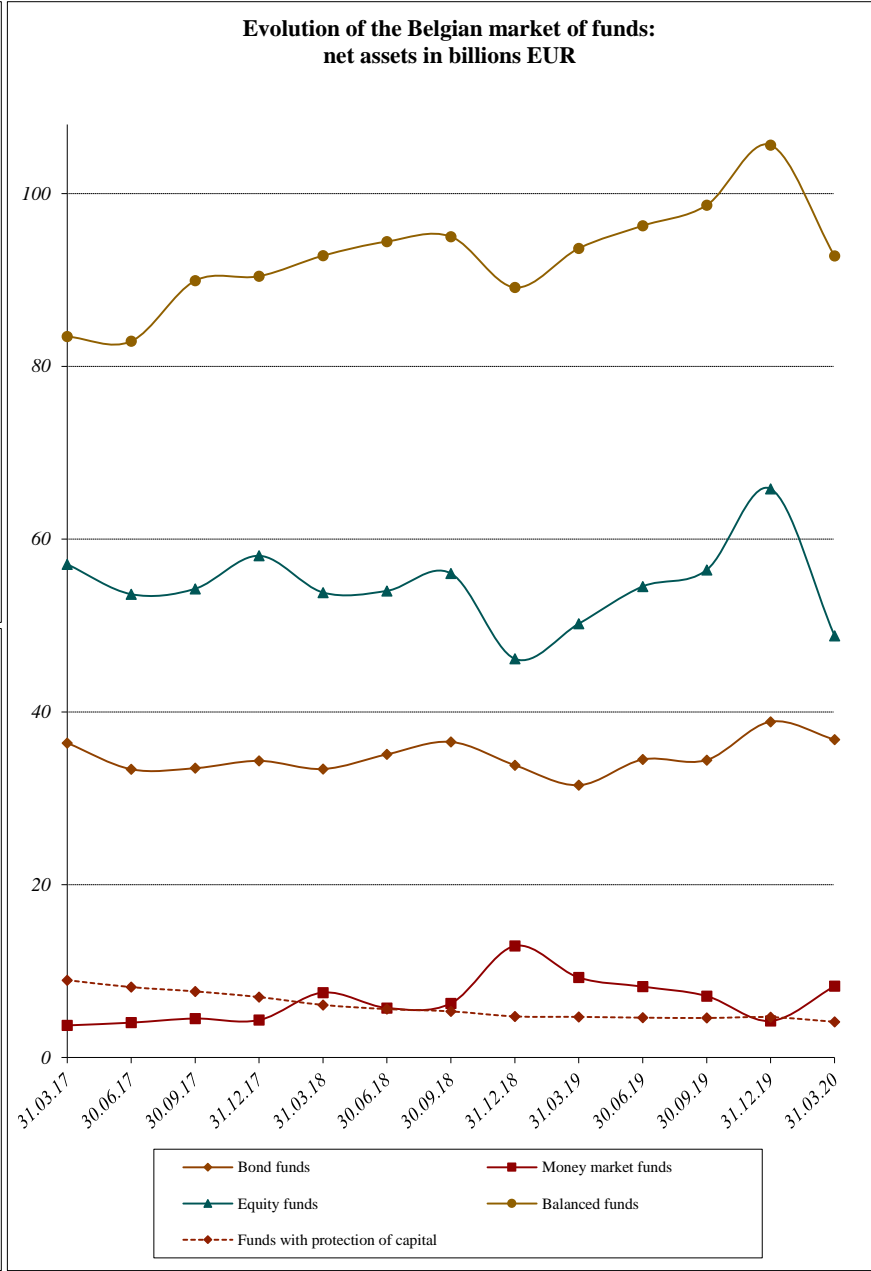
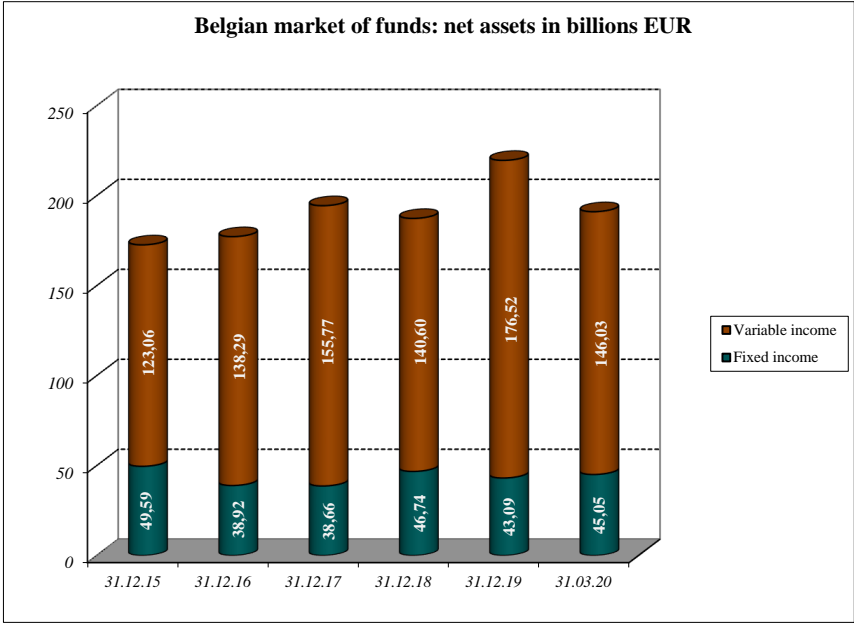
BEAMA vzw is lid van Febelfin vzw.

e-mail: info@beama.be

Net Assets of Belgian and Foreign Funds distributed in Belgium per Investmenttype (adj. for double count)

	31/12/2019		31/03/2020		Change	
	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%
Bond funds	38,87	17,70%	36,80	19,26%	-2,07	-5,32%
Government bonds	6,32	2,88%	6,02	3,15%	-0,30	-4,71%
Corporate bonds	9,22	4,20%	9,00	4,71%	-0,22	-2,34%
Aggregate bonds	13,98	6,36%	13,10	6,86%	-0,87	-6,25%
Other bonds	9,35	4,26%	8,67	4,54%	-0,68	-7,28%
Money market funds	4,23	1,92%	8,25	4,32%	4,02	95,19%
in EUR	2,21	1,01%	3,58	1,88%	1,38	62,33%
in other currencies	2,02	0,92%	4,66	2,44%	2,65	131,13%
Equity funds	65,83	29,97%	48,82	25,55%	-17,01	-25,83%
Belgium	1,34	0,61%	1,03	0,54%	-0,31	-23,31%
Eurozone	6,21	2,83%	3,27	1,71%	-2,94	-47,33%
Europe	17,82	8,12%	11,31	5,92%	-6,51	-36,55%
America	8,37	3,81%	6,46	3,38%	-1,91	-22,79%
Asia	2,79	1,27%	2,27	1,19%	-0,52	-18,73%
Global	26,18	11,92%	21,95	11,49%	-4,23	-16,16%
Other	3,12	1,42%	2,54	1,33%	-0,58	-18,58%
Balanced funds	105,61	48,09%	92,78	48,56%	-12,83	-12,15%
⇒ of which Pension-saving funds	21,32	9,71%	18,88	9,88%	-2,44	-11,46%
⇒ of which CPPI funds	0,11	0,05%	0,15	0,08%	0,04	31,40%
Funds with capital protection	4,66	2,12%	4,13	2,16%	-0,53	-11,46%
1. linked to equity	4,66	2,12%	4,13	2,16%	-0,53	-11,46%
2. linked to interest rates, loans and currencies	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Other funds	0,42	0,19%	0,30	0,16%	-0,11	-27,05%
TOTAL	219,61	100,00%	191,08	100,00%	-28,53	-12,99%
Net assets in "Funds of Funds"	80,62		72,35		-8,26	-10,25%

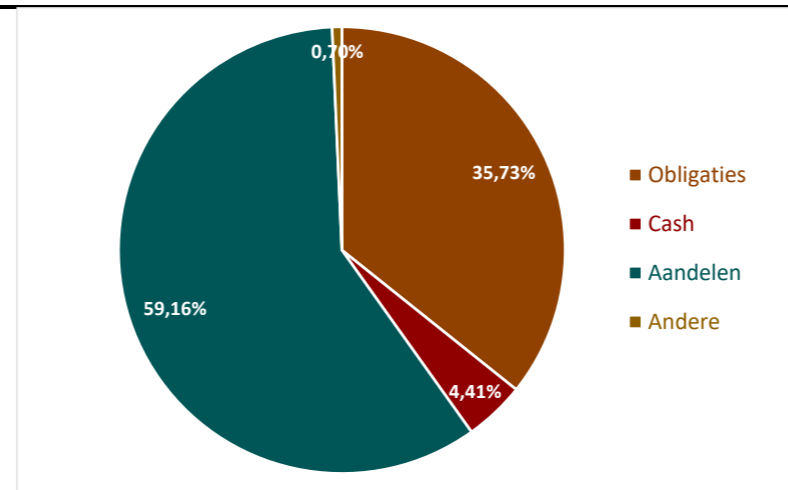
Boordtabel omtrent de 3de pijler pensioenspaarfondsen

Toestand: 31/03/2020

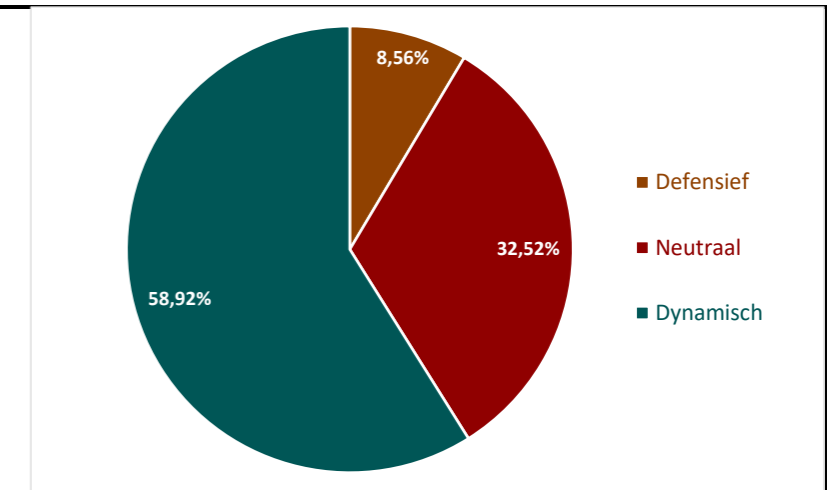
Punctuele data

	Absoluut	Relatief
--- Per einde Q1 2020 ---		
Aantal pensioenspaarfondsen	21	0,0%
Aantal pensioenspaarders*	1.674.676	0,0%
↳ Omvang beroepsbevolking**	4.948.800	-0,7%
In België gecommercialiseerd netto actief	18.881.369.303	-11,5%
--- Gedurende Q1 2020 ---		
Inschrijvingen***	286.070.472	286.070.472,21 (schatting)
Terugbetalingen***	272.147.185	272.147.185,24 (schatting)
↳ Netto instroom***	13.923.287	13.923.286,97 (schatting)
--- Per einde Q1 2020 ---		
Rendement over:		
1 jaar	-8,13%	
3 jaar	-1,96%	
10 jaar	3,49%	
25 jaar	6,05%	

Bemerkingen:
 * Toestand per 31/12/2019
 ** Potentieel van de personen die in aanmerking komen voor de formule van pensioensparen
 *** Inclusief conversies en transferts naar een ander pensioenspaarfonds

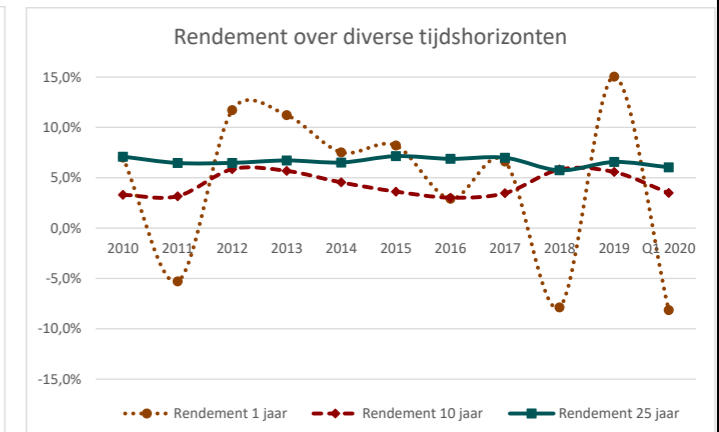
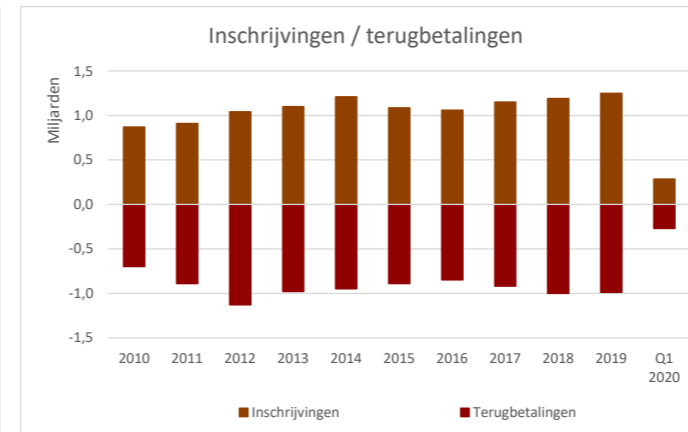
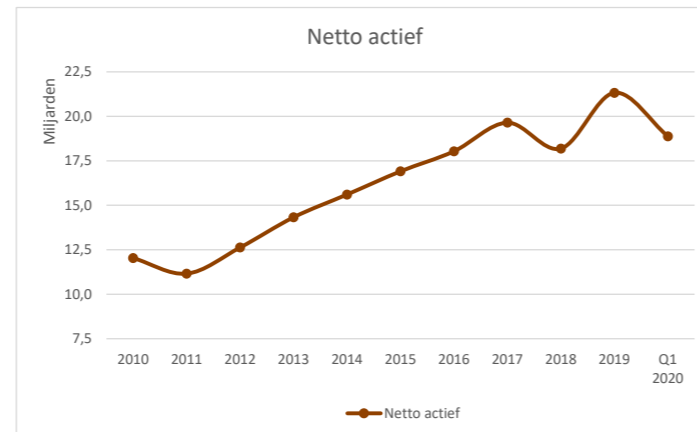
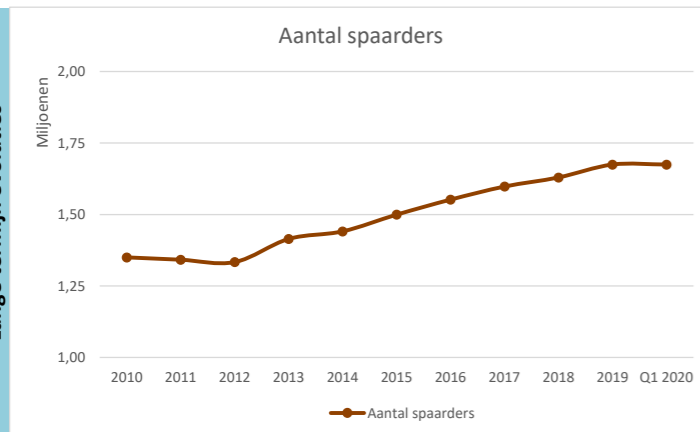

Samenstelling van de markt op basis van onderliggende activa

Samenstelling van de markt op basis van stijlkenmerk

Lange termijn evoluties

Demografische gegevens

